

ת"ד 2541/01/17 - מדינת ישראל נגד אופיר דוד

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 2541-01-17 מדינת ישראל נ' דוד
לפני כבוד השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד הילה דביר

המאשימה

נגד

אופיר דוד

ע"י ב"כ עו"ד רות עזריאלנט ו/או עו"ד אבי
מרדן

הנאשם

הכרעת דין

הנאשם זכאי בדיון.

- נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של אי מתן זכות קדימה להולך רגל החוצה את מעבר החצייה ונהיגה בקלות ראש הגורמת חבלה של ממש. על פי עובדות כתב האישום נהג הנאשם ברחוב הרצוג בחולון ממזרח למערב החל לפנות שמאלה בכיכר בצומת עם רחוב חנקין לכיוון דרום. אותה שעה חצתה הנפגעת, ילידת 1958 (להלן - "**הנפגעת**") את הכביש במעבר חצייה, מימין לשמאל כיוון נסיעת הנאשם. הנאשם לא הבחין במועד בהולכת הרגל, פגע בה וגרם לה חבלות של ממש כמפורט בכתב האישום.
- הנאשם כפר באחריותו לתאונה וטען כי הנפגעת לא חצתה את הכביש במעבר החצייה.
- במסגרת פרשת התביעה נשמעו עדויות בוחן התנועה שרון כהן (להלן - "**הבוחן**"), השוטר יוסף ג'רופי, המתנדב דניאל וולף (להלן - "**המתנדב**") וכן הנפגעת. הנאשם העיד במסגרת פרשת ההגנה.
- בוחן התנועה אישר כי הגיע לזירת האירוע כחודשיים לאחר התאונה אך ציין כי לא היה שינוי מהותי בזירה בין מועד התאונה למועד בו ביקר בזירה. הוא טען כי לא בוצע שחזור של התאונה שכן לא היה ניתן לבצעו ועל כן לא ניתן היה גם לקבוע אם התאונה נמנעת או בלתי נמנעת בנסיבותיה. בוחן התנועה נשאל בנוגע להימצאות רכב אחר בזירה שייתכן והייתה לו השפעה על קורות התאונה (משאית). לדבריו, הנפגעת והנאשם לא זכרו כי הייתה בזירה משאית וכי הימצאות משאית בזירה חייב את הנאשם לנקוט משנה זהירות בעת שהגיע סמוך אליה. בת/2 שהוגש באמצעות בוחן התנועה צוין כי נערך ניסוי שדה ראיה מרכב ברלינגו מן הכיכר לעבר מעבר החצייה וכי לא נצפתה הפרעה או הגבלה על שדה הראיה.

השופט יוסף ג'רופי ערך מזכר. הוא ציין כי הייתה עדת ראיה לאירוע (להלן - "העדה הניטרלית") אשר התבקשה לבוא לתחנת המשטרה ולמסור גרסתה אך לא עשתה כן. העד לא ידע לתת תשובה מניחה את הדעת מדוע לא הוצא זימון לעדה הניטרלית למרות שהיא "עדה ניטרלית חשובה" (ע' 14 ש' 18-19) אשר "ראתה את האירוע" (ע' 15 ש' 1-2).

המתנדב ערך מזכר שנרשם מפיה של העדה הניטרלית שחתמה בשוליו. במזכר נאמר - מפי העדה הניטרלית - "ראיתי את הגברת יורדת לכביש שלא במעבר החצייה הייתה משאית שחסמה את המעבר החצייה וכתוצאה מכך נפגעה הולכת הרגל". המתנדב ציין ע"פ זכרוננו כי כאשר הגיע לזירה לאחר התאונה הבחין במשאית שעמדה בצד אך הוא אינו יודע אם הוזזה.

הנפגעת- הנפגעת העידה בתחילה כי החלה לחצות את הכביש על מעבר החצייה לאחר שהביטה שמאלה, לעבר התנועה המגיעה, ואז הבחינה ברכב הנאשם. לדבריה ניסתה "להרוויח זמן" על ידי סטייה ימינה מנתיב הליכתה ואף נפנפה בידה לנאשם אך ללא הועיל שכן הנאשם "לא הסתכל". בתחילה הכחישה הנפגעת כי בזירה הייתה משאית שחסמה את מעבר החצייה (ע' 17 ש' 32, ע' 18 ש' 1 וכן "את אומרת בטוח חצית במעבר חצייה. ת. כן" (ע' 18 ש' 6-9) "ולא הייתה משאית שהסתירה. ת. לא" (ע' 18 ש' 8-11). במהלך חקירתה הנגדית הפכו תשובותיה של הנפגעת בעניינים האמורים ליותר מהוססות עד בסופו של דבר ציינה "עד כמה שאני זוכרת לא עמדה משאית" (ע' 18 ש' 27; ההדגשות בהכרעת הדין אינן במקור) וכן "שאני לא זוכרת בוודאות" (ע' 19 ש' 17). כך היה גם ביחס לטענה כי היא נפנפה בידה לנאשם. כאשר הוסבה שימת ליבה לכך שבהודעה במשטרה שנגבתה סמוך לאירוע לא הזכירה כי נפנפה בידה לנאשם (ע' 19 ש' 26-29). השיבה כי "יכול להיות" שנזכרה בדבר לאחר שמסרה את הודעתה (ע' 19 ש' 30-31).

4. הנאשם העיד כי נסע אך לא הבחין בדבר ולפתע הופיעה מולו הנפגעת. הוא בלם בו ברגע, הרכב נעצר והנפגעת נפלה לאחור. הוא ציין כי אינו זוכר שהיה דבר מה שהסתיר את הנפגעת וכי "אינו זוכר" שהייתה משאית. כאשר נשאל מדוע לא הבחין בנפגעת השיב "עדי ראיה אמרו שהייתה משאית שהסתירה לה... אני לא יכול להגיד לך בוודאות ממה שאני זוכר". הנאשם שלל כי פגע בנפגעת על מעבר החצייה אלא טען כי הפגיעה אירעה מרחק של 1-2 מ' ממעבר החצייה. אשר למקום האימפקט ציין הנאשם כי הנפגעת הספיקה לחצות את הכביש "כמה מטרים" עד לפגיעה (ע' 22 ש' 13) וכי התאונה אירעה "די במרכז בין שני הצדדים במרכז הנתיב..". (ע' 25 ש' 10-11).

דין והכרעה

5. העבירה של אי מתן זכות קדימה להולך רגל החוצה מעבר חצייה מחייבת הוכחה ברורה כי הולך הרגל - ובענייננו הנפגעת - חצה את הכביש במעבר החצייה בעת שנפגע. העבירה של נהיגה בקלות ראש (רשלנות) בין שהיא נלמדת מפגיעה על מעבר חצייה ובין מפגיעה במקום אחר בכביש, נלמדת מיכולתו של נאשם להבחין בנפגעת ובהתחשב במרחק ביניהם, קצב חציית הנפגעת, מהירות נסיעת הנאשם ומשך השהייה של הנפגעת על הכביש (כשהיא גלויה לעיני הנאשם בכוח או בפועל) היה לאל ידו של הנאשם לבלום את רכבו מבלי לפגוע בנפגעת. רק מקום בו ניתן לקבוע על יסוד מכלול הנתונים דלעיל כי התאונה נמנעת הרי שניתן לקבוע, על דרך ההיפוך, כי נהג שלא מנע את התאונה הניתנת למניעה בנסיבותיה התרשל בנהיגתו. כך נקבע בעפ"ת (מרכז) 30354-03-13 ירימי נ' מדינת ישראל (ביחס לפגיעה על הולך רגל במעבר חצייה): "התביעה לא הוכיחה, באופן פוזיטיבי, כיצד היה ניתן למנוע את התאונה ובאילו תנאים הייתה נמנעת התאונה, ורק עם הוכחה זו אפשר היה להגיע למסקנה כי המערער חרג מתנאי התנהגות הנדרשים ממנו בהתקרבו אל מעבר חציה" וכן "לא ניתן לקבוע, כי כל פגיעה בהולך רגל על מעבר חציה,

מהווה מניה וביה רשלנות הנהג הפוגע. קביעה מסוג זה טעונה הוכחה לכל אחד מיסודות העבירה המיוחסים לנהג הפוגע". וכך נקבע ביחס לפגיעה בהולך רגל שלא על מעבר החצייה: "אני מסכים עם המסקנה לפיה התרשל המערער משלא הבחין במנוחה כשהיא יורדת מן המדרכה אל הכביש. הוא יכול וצריך היה להבחין בה, ובכך לא יכול להיות, לדעתי, שום ספק" (ע"פ (ת"א) 70608/04 אשר מור נ' מדינת ישראל (13.1.05); עוד לעניין זה ראו למשל בעפ"ת (ת"א) 4087-09-16 הררי נ' מדינת ישראל (26.10.16)).

כפי שאראה, נותר בלבי ספק בשאלה אם הנפגעת חצתה את הכביש במעבר חצייה בעת שנפגעה. עוד אראה כי חקירת התאונה במקרה זה הייתה רחוקה מלהניב ממצאים שיאפשרו לקבוע כי פגיעת רכב הנאשם בנפגעת מחייבת להרשיע את הנאשם בעבירה של נהיגה בקלות ראש.

6. אי מתן זכות קדימה להולך רגל על מעבר החצייה

א. הספק בשאלה אם הנפגעת חצתה את הכביש במעבר החצייה בעת התאונה עולה מהתרשמותי מעדויות הנפגעת והנאשם ומכך שהמשטרה נמנעה, ללא סיבה מספקת, לגבות מן העדה הניטרלית הודעה מפורטת; הודעה שיש לה חשיבות רבה במקרה זה שכן בשונה מן הנאשם והנפגעת שהם בעלי עניין בתוצאת ההליך, לעדה הניטרלית אין עניין בתוצאות ההליך והיא הבחינה בקורות התאונה.

ב. בוחן התנועה שחקר את נסיבות התאונה העיד כי אין מחלוקת "שהתאונה אירעה על מעבר החצייה או לכל הפחות בתחום מעבר החצייה" [ע' 10 ש' 7-8]. הווה אומר, הגורם המוסמך שחקר את התאונה אינו שולל אפשרות כי התאונה לא אירעה על מעבר חצייה אלא סמוך לו.

הנאשם נשאל בחקירתו במשטרה היכן חצתה הנפגעת ביחס למעבר החצייה וציין כי החצייה הייתה "בסביבות מטר אחד אחרי מעבר החצייה דרומית למעבר ואולי אפילו 2 מטרים" [ת/ש' 30 5 וכן פרוט' ע' 24 ש' 15-16]

הנפגעת ציינה בעדותה בתחילה כי חצתה את הכביש במהלך החצייה. בחקירה נגדית הוטח בנפגעת כי העדה הניטרלית ציינה שלא חצתה את הכביש במעבר חצייה וכי המתנדב ציין שזכר משאית בזירה - נתון שאותו הכחישה הנפגעת בעדותה תחילה - וכי בעלה של הנפגעת ציין כי הנפגעת מסרה לו שלא חצתה את הכביש במעבר החצייה וכי הייתה זו הנפגעת שמסרה לבוחן שאינה זוכרת אם הייתה בזירה משאית ["אוטובוס לא היה בוודאות, לא זוכרת לגבי רכב אחר" (ע' 19 ש' 12-15)]. בעקבות כל אלה חלה נסיגה בגרסתה. הנפגעת ציינה בהמשך עדותה בבית המשפט כי אינה זוכרת שהייתה משאית ("עד כמה שאני זוכרת לא עמדה משאית"; וכן - [ש]אני לא זוכרת בוודאות" (ע' 19 ש' 17)). נמצא כי הנאשם העיד כי הנפגעת לא נפגעה על מעבר החצייה אלא סמוך לו. הנפגעת הכחישה בתחילה כי לא חצתה את הכביש במעבר החצייה אך לאחר מכן לא זכרה אם בזירה חסמה משאית את מעבר החצייה באופן שחייב אותה לא לחצות את הכביש במעבר החצייה אלא סמוך לו. לטעמי המשטרה הייתה יכולה ואף חייבת לגבות במקרה זה הודעה מפורטת מן העדה הניטרלית שהייתה בהישג ידה. העדה הניטרלית טענה שהבחינה בנפגעת יורדת לכביש שלא במעבר חצייה. במקרה זה לא נעשה ניסיון רציני מצד המשטרה לגבות גרסה מפורטת מן העדה הניטרלית ולא ניתנה למחדל זה כל הצדקה. לטעמי, הימנעות המשטרה מנקיטת צעדי חקירה לאימות גרסת הנאשם כי הנפגעת לא חצתה את הכביש במעבר החצייה פוגעת ביכולתו של הנאשם לבסס טענה זו והעניין צריך להיזקף לחובת התביעה בעת הערכת מכלול ראיותיה (ע"פ 4384/93 מליקר נ' מדינת ישראל (לא פורסם, פס' 5 (ב) לחוות דעתו של השו' קדמי) (25.5.94))

ג. לאור הספק הסביר בשאלה אם הנפגעת חצתה את הכביש במעבר חצייה ונפגעה בהיותה עליו מצאתי לזכות את הנאשם מן העבירה של אי מתן זכות קדימה להולך רגל על מעבר חצייה, בניגוד לתקנה 67א לת"ת.

7. נהיגה בקלות ראש

כאמור, לצורך הרשעת הנאשם בעבירה של נהיגה בקלות ראש - בין משום שפגע בנפגעת על מעבר החצייה ובין במקום אחר בכביש - נדרשת התביעה להוכיח כי הנאשם היה יכול להבחין בנפגעת מבעוד מועד ולבלום את רכבו וכך למנוע את התאונה. התביעה לא עמדה בנטל זה כפי שאפרט.

בוחן התנועה ציין בעדותו כי לא בוצע שחזור משום שלא ניתן היה לבצעו ומשום כך לא ניתן היה לקבוע אם התאונה בלתי נמנעת. הבוחן לא הבהיר מדוע לא ניתן היה לבצע שחזור במקרה זה וחשוב מכך: מדוע לא ניתן היה לנסות ולקבוע ממצאים בנוגע למהירות חציית הנפגעת, זמן שהייתה על הכביש עד לפגיעה, המרחק ממנו היה הנאשם יכול להבחין בנפגעת לראשונה ומהירות נסיעתו. מעדות הבוחן והמסמכים אותם ערך לא ברור כיצד, אם בכלל, הובא בחשבון בעת חקירת התאונה דבר קיומה של המשאית האמורה שחסמה את מעבר החצייה בכל הנוגע להערכת יכולת הנאשם להבחין מבעוד מועד בנפגעת ולבלום את רכבו בטרם פגע בה. קביעת ממצאים בעניינים אלה הייתה עשויה לסייע להשיב לשאלה אם התאונה הייתה נמנעת בנסיבותיה ואם הנאשם התרשל משעה שלא מנע אותה. משלא הובאו לפני נתונים אלה ולא הוכח אילו אמצעי זהירות סבירים היה הנאשם יכול לנקוט בנסיבות על מנת למנוע את התאונה אין מנוס מן המסקנה כי במצב דברים זה אין מקום להטיל על הנאשם את האחריות לתאונה.

אכן, הבוחן ערך אמנם מעין ניסוי שדה ראיה [2/ת] מרכב סיטרואן ברלינגו משטרתית מן הכיכר לעבר מעבר החצייה וציין כי "**אין כל הגבלה או הפרעה**". אין בידי לקבל תוצאות "ניסוי" זה וממילא איני יכול להסתמך עליהן. לטעמי הבוחן היה חייב לגבות הודעה מפורטת מן העדה הניטראלית בנוגע לנסיבות התאונה ולהביא בחשבון לצורך הערכת שדה הראיה גם את הימצאות המשאית החוסמת, על פי הנטען. הבוחן פטר עצמו מלבחון עניין זה בכך שטען כי גם אילו הייתה משאית החוסמת את הכביש היה הדבר מחייב את הנאשם משנה זהירות בעת שחלף במקום. גם אם אניח לצורך הדיון כי הנאשם היה נדרש למשנה זהירות בעת שחלף סמוך למשאית עדיין נדרשת התביעה להראות כי בנסיבות המקרה (היינו כאשר על פי גרסתה של עדת ראיה נטולת פניות משאית חסמה חלק ממעבר החצייה) עדיין היה הנאשם, תוך נקיטת משנה זהירות, יכול להבחין מבעוד מועד בנפגעת ולבלום את רכבו וכך למנוע את התאונה.

לכאורה ניתן היה לטעון כי הנאשם ואף הנפגעת שללו קיומה של משאית שחסמה את מעבר החצייה. ואם כך הוא - מדוע היה על הבוחן להביא בחשבון קיומה של משאית זו? התשובה לשאלה זו עולה מן הראיות שהונחו לפניי. ראשית, הנאשם מעולם לא ציין כי לא הייתה משאית שחסמה את המעבר אלא ציין כי איננו זוכר משאית. בהודעת הנאשם במשטרה ציין הנאשם כי לא ראה דבר מולו ופתאום הופיעה הנפגעת ואז בלם בו ברגע. הוא נשאל: **ש. האם היה משהו שהסתיר לך את הולכת הרגל. ת. אני זוכר רק את השנייה האחרונה, אבל מה שכן היה שם הרבה עדי ראיה ואחת מהן גם מסרה עדות והיא אמרה בעדות שלה היא אמרה שהייתה משאית שפרקה סחורה והסתירה את הולכת הרגל אבל אני זוכר רק את הולכת הרגל ואני באמת לא זוכר את המשאית...** [ת. 5. ש. 22-25] גם בעדותו בבית המשפט שנה הנאשם ואמר "**ש. למה לא הבחנת בה? ת. לא זוכר מאיזו סיבה. אין לי מושג למה לא ראיתי אותה לפני כן. עדי ראיה אמרו שהייתה משאית שהסתירה לה ביציאה מהכיכר בצד ימין הייתה משאית. אני לא יכול להגיד לך בוודאות, ממה שאני זוכר וזה מה שאמרתי פעמיים במשטרה**" (ע' 23 ש' 4-1). גם הנפגעת שציינה בתחילת עדותה באופן החלטי כי לא הייתה במקום משאית ציינה בהמשך עדותה כי "איננה זוכרת" אם הייתה משאית ("**עד כמה שאני זוכרת לא עמדה משאית**"; [ש'אני לא זוכרת בוודאות"] (ע' 19 ש' 17). במצב

דברים זה בו עדת ראיה נטולת פניות מוסרת למתנדב גרסה לפיה משאית חסמה את מעבר החצייה עובר לתאונה ובו הן הנפגעת והן הנאשם אינם זוכרים - אך בוודאי אינם שוללים - הימצאות משאית על מעבר החצייה, ברור כי הייתה זו חובתו של הבוחן להניח בעת בדיקותיו כי במקום אכן הייתה משאית.

נקודה נוספת שחשוב לתת עליה את הדעת נוגעת לכך שע"פ גרסת הנאשם הספיקה הנפגעת לחצות מספר מטרים והפגיעה בה אירעה במרכז הנהיג. במלים אחרות, אין מדובר בהולכת רגל שהתפרצה לכביש והפגיעה את הנהג אלא במי שכבר פסעה מספר צעדים על הכביש בעת שהנאשם היה בדרכו לעבר מעבר החצייה. הנאשם לא נתן כל הסבר מדוע לא הבחין בנפגעת לפני שפגע בה ולא בלם את רכבו. עם זאת, משעה שלא הוכח בממצאים ברורים מאיזה מרחק היה הנאשם יכול להבחין בנפגעת ולבלום כדי למנוע את התאונה, בעיקר נוכח טענת העדה הניטרלית בדבר קיומו של כלי רכב החוסם חלק ממעבר החצייה, נותרתי איתן במסקנתי כי התביעה לא הוכיחה כי התאונה נמנעת בנסיבותיה ומכאן שלא הוכח כי רשלנות הנאשם בכך שלא הבחין בזמן בנפגעת גרמה לקרות התאונה.

לאור האמור אינני יכול לקבוע כי הונחה בפניי תשתית המאפשרת לקבוע כי הנאשם התרשל בנסיבות המקרה משלא מנע את התאונה..

לאור האמור אני מזכה את הנאשם מן העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה היום 2.7.18 במעמד ב"כ הצדדים ובהיעדר הנאשם